

2023: ఏపీ హైకోర్టు: 23579

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉన్నత న్యాయస్థానం, అమరావతి

సి.ఎం.ఎ. నెం.2982 /2003

మధ్య:

నాదెళ్ల రాఘవమ్మ, మరొకరు

.... అప్పీలుదారులు

నాదెళ్ల రాంబాబు, మరొకరు.

....ప్రతిస్పందకులు.

తీర్పు వెలువడిన తేదీ : 13.04.2023

గౌరవనీయులైన శ్రీమతి న్యాయమూర్తి వెంకట జ్యోతిర్మయి ప్రతాప

1. స్థానిక వార్తాపత్రికల రిపోర్టర్లు : అవును/కాదు తీర్పులను చూడటానికి అనుమతించవచ్చా?
2. తీర్పు కాపీలను మార్కెట్ చేయవచ్చా: లా రిపోర్టర్లు/జర్నల్స్ కు అవును/కాదు:
3. న్యాయమైన కాపీని చూడాలని ప్రభువు కోరుకుంటున్నాడా : అవును/కాదు తీర్పు?

వెంకట జ్యోతిర్మయి ప్రతాప, న్యాయమూర్తి.

2023: ఏపీ హైకోర్టు: 23579

గౌరవనీయులైన శ్రీమతి న్యాయమూర్తి వెంకట జ్యోతిర్మయి ప్రతాప

సి.ఎం.ఎ నెం.2982 /2003

13.04.2023

నాదెళ్ల రాఘవమ్మ, మరొకరు

.... అప్పీలుదారులు

మరియు

నాదెళ్ల రాంబాబు, మరొకరు..

. ....ప్రతిస్పందకులు

పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది : పి.రాధాకృష్ణ

ప్రతివాదుల తరపు న్యాయవాది: శ్రీ పి.ఫాల్గుణారావు శ్రీ రామమోహనరావు కొత్త

రిఫర్ చేసిన కేసులు:

1) 2007 ఎసిజె 64

2) 2003 మొదటి అప్పీల్ నెం.568

2023: ఏపీ హైకోర్టు: 23579

గౌరవనీయులైన శ్రీమతి న్యాయమూర్తి వెంకట జ్యోతిర్మయి ప్రతాప

C.M.A.నెం.2982 /2003

తీర్పు:-

1. 2001 డబ్ల్యు.సి.నెం.73లో 30.04.2003 నాటి వర్కర్స్ కాంపెన్సేషన్ యాక్ట్, అసిస్టెంట్ లేబర్ కమీషనర్, విజయవాడ (ఇకపై "కమీషనర్" అని పిలువబడుతుంది) ఫైలుపై 30.04.2003 నాటి ఉత్తర్వుకు వ్యతిరేకంగా ఈ సివిల్ అప్పీల్ వర్క్ మెన్ కాంపెన్సేషన్ యాక్ట్, 1923లోని సెక్షన్ 30 కింద ఆదేశించబడుతుంది. కమీషనర్ ముందు పార్టీలు:

2. ఇందులో పిటిషనర్లు దరఖాస్తుదారులు, ఇందులో ప్రతివాదులు 1 మరియు 2 లు కమీషనర్ ముందు వ్యతిరేక పక్షాలు. అప్పీలులో పార్టీల ప్రస్తావన:

3. సౌలభ్యం కోసం, అవగాహన కోసం, విద్యావంతులైన కమీషనర్ ముందు వాటిని ఏర్పాటు చేసినట్లుగా సూచిస్తారు. సంక్షిప్తంగా దరఖాస్తుదారుల విషయం ఏమిటంటే:

4. మృతుడు ఆర్.శ్రీనివాసరావు తల్లిదండ్రులు నెం.1 లారీలో క్లీనర్గా పనిచేశారు. ఎబికె 8869 ప్రత్యర్థి పార్టీ నెం.1 కు చెందినది. ప్రమాద సమయంలో మృతుడి వయస్సు 21 సంవత్సరాలు, బట్టా కోసం నెలకు రూ.1,500/- విత్ డ్రా చేసేవాడు. మహారాష్ట్రలో విధులు నిర్వహిస్తుండగా 22/23-1998 అర్ధరాత్రి 1.00 గంటల ప్రాంతంలో నాగాపూర్ పోలీస్ స్టేషన్ పరిధిలో జరిగిన ఈ ప్రమాదంలో మృతుడి శరీరమంతా తీవ్రంగా గాయపడి అక్కడికక్కడే మృతి చెందాడు. అందువల్ల నెలకు 18 శాతం వడ్డీతో కలిపి రూ.2,00,000/- నష్టపరిహారం చెల్లించాలని వారు కోరారు.

5. ప్రత్యర్థి పార్టీ నెం.1గా నిలిచింది. బీమా కంపెనీగా ఉన్న ప్రత్యర్థి పక్షం నెం.2 పిటిషన్ లో పేర్కొన్న అంశాలను తోసిపుచ్చుతూ, ప్రమాదం జరిగిన తీరు, మరణం, ఉద్యోగం, వయస్సు, వేతన, డ్రైవింగ్ లైసెన్స్, వాహన బీమా కవరేజీకి సంబంధించి దరఖాస్తుదారులకు కచ్చితమైన రుజువులు ఇస్తూ కౌంటర్ దాఖలు చేసింది. విచారణలో:

2023: ఏపీ హైకోర్టు: 23579

6. విచారణ సందర్భంగా మొదటి దరఖాస్తుదారుడు శ్రీ రావుల బంగారయ్యను ఏడబ్ల్యూ.1గా, ఎక్స్.ఏ.1 నుంచి ఏ.6గా పరిశీలించారు. ప్రత్యర్థి పార్టీ నెం.2 తరపున ఎలాంటి సాక్ష్యాధారాలు లభించలేదు. ట్రిబ్యునల్ తీర్పు:

7. విన్న, రికార్డుల్లో ఉన్న సాక్ష్యాధారాలను పరిశీలించిన కమీషనర్, మరణించిన కార్మికుడి సంపాదనపై ఆధారపడిన వారు తామే అని నిరూపించుకోవడంలో దరఖాస్తుదారులు విఫలమయ్యారని అభిప్రాయపడ్డారు. దాఖలు చేసిన డాక్యుమెంట్లలో మృతుడి పేరు లేదు. లారీ నెం.1 అంటే లారీ యజమాని కూడా పిటిషనర్లకు మరో కుమారుడు కావడంతో నిజానిజాలు వివరించేందుకు ఆయన కోర్టుకు హాజరుకాలేదు. దీంతో కమీషనర్ సదరు క్లెయిమ్ పిటిషన్ ను కొట్టివేశారు. అప్పీల్ యొక్క కారణాలు:

8. ఈ ఉత్తర్వుతో మనస్తాపానికి గురైన దరఖాస్తుదారులు ఈ విషయాన్ని అప్పీలులో ఉంచారు: (ఎ) మృతుల తల్లిదండ్రులు, వారి అవివాహిత కుమారుడు అయిన దరఖాస్తుదారులు నష్టపరిహారం పొందడానికి అర్హులు. ఏడబ్ల్యూ.1 మృతుడి తండ్రి కావడం వల్ల దరఖాస్తుదారులు మృతుడి సంపాదనపై ఆధారపడి ఉంటారని, దరఖాస్తుదారులు నిరక్షరాస్యులు కాబట్టి పిటిషన్ లో డిపెండెంట్ పేరును ప్రస్తావించకపోవడం పిటిషన్ ను కొట్టివేయడానికి కారణం కాదని స్పష్టం చేసింది. (బి) మహారాష్ట్రలో ప్రమాదం జరిగినందున, ఒక అజ్ఞాత పురుషుడు మరణించాడని ఫస్ట్ ఇన్స్పెక్షన్ రిపోర్ట్ మరియు పోస్ట్ మార్టం సర్టిఫికేట్ లో పేర్కొనబడింది మరియు అది క్లెయిమ్ ను తోసిపుచ్చడానికి కారణం కాదు.

9. ఇద్దరి సలహాలు విన్నాం. రికార్డుల్లో ఉన్న మెటీరియల్ ను పరిశీలించారు.

10. పక్షాల ప్రత్యర్థుల సమర్పణ నేపథ్యంలో, ఈ అప్పీలులో ఈ క్రింది గణనీయమైన ప్రశ్నలు రూపొందించబడ్డాయి: (ఎ) దరఖాస్తుదారులు తల్లిదండ్రులుగా ఉన్నారనే కారణంతో మాత్రమే విజ్ఞుడైన కమీషనర్ పిటిషన్ ను కొట్టివేయడం సరైనదేనా? (బి) ఎఫ్ ఐఆర్, పీఎం రిపోర్టులో మృతుడి పేరు లేదని, అందువల్ల దరఖాస్తుదారుల వాదనను తోసిపుచ్చాలని కమీషనర్ చెప్పడం సరైనదేనా? బార్ లో వాదనలు: (సి) పాయింట్ నెం.1: దరఖాస్తుదారులు మృతుడు శ్రీనివాసరావు తల్లిదండ్రులేనని పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది చెబుతారు. వాహన యజమాని

2023: ఏపీ హైకోర్టు: 23579

అయిన ప్రత్యర్థి పార్టీ నెం.1 కూడా దరఖాస్తుదారుల కుమారుడు. ఆ లెక్కన నష్టపరిహారం పొందడానికి ఎలాంటి అడ్డంకులు లేవు. దరఖాస్తుదారులు మృతుడిపై ఆధారపడిన వారే అయినప్పటికీ, అనుకోకుండా, వారు క్లెయిమ్ పిటిషన్లో వారి ఆధారపడటాన్ని పేర్కొనలేదు. కానీ, మృతుడి తండ్రి ఏడబ్ల్యూ.1గా ఉన్న సాక్ష్యాధారాల్లో మృతుడి సంపాదనపై తాము ఆధారపడి ఉన్నామని స్పష్టంగా చెప్పాడు. మహారాష్ట్రలోని నాగాపూర్ పోలీస్ స్టేషన్ పరిధిలో ఈ ప్రమాదం జరిగినందున ఎఫ్ ఐఆర్, పీఎం ఎగ్జామినేషన్ రిపోర్టుల్లో 'ఒకే పురుష శరీరం' అని, పిటిషన్ ను కొట్టివేయడానికి ఇది ఆధారం కాదని పేర్కొన్నారు. (డి) దరఖాస్తుదారులు మృతుడిపై తల్లిదండ్రులు ఆధారపడి ఉండవచ్చునని, యజమాని మరియు ఉద్యోగి సంబంధం గురించి మరియు మృతుడి వయస్సు మరియు వేతనంతో పాటు ప్రమాదం జరిగిన విధానం గురించి మాట్లాడటానికి ప్రత్యర్థి పక్షం నెం.1 ను సాక్షిగా పరిశీలించడానికి దరఖాస్తుదారులను ఏదీ అడ్డుకోలేదని ప్రత్యర్థి పక్షం నెం.2 తరపు న్యాయవాది వాదిస్తారు. దరఖాస్తుదారులు ప్రత్యర్థి పార్టీ నెం.1ను పరిశీలించడానికి ఎంచుకోలేదు. కాబట్టి, ఈ విషయంలో సుప్రీంకోర్టు తగిన తీర్పు ఇవ్వవచ్చు.

11. సీనియర్ డివిజనల్ మేనేజర్ యునైటెడ్ ఇండియా ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్ వర్సెస్ నూరా1 కేసులో జమ్ముకశ్మీర్ హైకోర్టు ఇలా వ్యాఖ్యానించింది:- "ఈ చట్టం యొక్క లక్ష్యం మరియు ఉద్దేశ్యం కార్మికుల బాధలను తగ్గించడం మరియు ప్రమాద బాధితులను పేదరికం నుండి రక్షించడానికి కార్మికులకు ఒక పరిష్కారాన్ని అందించడం, విచ్ఛలవిడితనం మరియు, ఇతర సామాజిక దురాచారాలు". "పనివారి నష్టపరిహార చట్టాన్ని పరిశీలిస్తున్నప్పుడు, మృతుడు కార్మికుడు అని రుజువు చేయాల్సిన అవసరం ఉంది మరియు ఉపాధి సమయంలో ఒక చట్టం చేయడానికి నియమించబడ్డాడు మరియు ఉపాధి సమయంలో కార్మికులు ప్రమాదవశాత్తు మరణించారు".

12. ఓరియంటల్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్ వర్సెస్ దేవిస్ ఆఫ్ కేరళ ఎర్నాకుళం 2లో పేరా 10 ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:-

2023: ఏపీ హైకోర్టు: 23579

ఎవీ చట్టంలోని సెక్షన్ 147(1), దాని నిబంధనలు, డబ్ల్యూసీ చట్టంలోని సెక్షన్ 3లోని నిబంధనలు సామాజిక అభ్యంతరానికి సంబంధించిన ప్రయోజనకరమైన చట్టాలు కాబట్టి, రెండు అభిప్రాయాలు సాధ్యమైనప్పటికీ, ఆ చట్టం ఎవరి ప్రయోజనం కోసం చేయబడిందో వారికి అనుకూలంగా అర్థం చేసుకోవాలని భావిస్తున్నారు. అందువల్ల పైన పేర్కొన్నదానికి అనుకూలంగా మొగ్గు చూపడానికి నాకు ఎటువంటి సంకోచం లేదు. ఈ చట్టం హక్కులను పరిరక్షించడంతో పాటు కార్మికుల సంక్షేమాన్ని పరిరక్షించాలనే ప్రధాన లక్ష్యంతో రూపొందించబడిన ప్రయోజనకరమైన సామాజిక చట్టం. ప్రయోజనకరమైన చట్టం ఏ లక్ష్యం కోసం రూపొందించబడిందో దానిని సాధించడానికి దానిలోని నిబంధనలను కోర్టు అర్థం చేసుకోవాల్సిన న్యాయ సూత్రాలు. కోర్టు ముందు ఉంచిన మరియు రుజువు చేయబడిన వాస్తవాల ఆధారంగా రెండు అభిప్రాయాలు సాధ్యమైనప్పుడు, కోర్టు కార్మికులకు ప్రయోజనకరమైన అభిప్రాయం వైపు మొగ్గు చూపాలి". కనుగొనడం:

13. న్యాయవాదుల వాదనలు విన్న తరువాత, చట్టం యొక్క ఉద్దేశ్యాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని, ఈ క్రింది కారణాల వల్ల ఏవైనా సాక్ష్యాధారాలు ఉంటే జోడించడానికి ఇరుపక్షాలకు అవకాశం ఇవ్వడం ద్వారా ఈ విషయాన్ని కొత్తగా పరిష్కరించడానికి విజ్ఞుడైన కమిషనర్లు అప్పగించడం సముచితమని ఈ కోర్టు భావిస్తుంది: చట్టంలోని సెక్షన్ 2 (1) (డి) వివరిస్తుంది. ఈ చట్టం కింద పనివాడిపై ఆధారపడిన వారు ఎవరు. నిస్సందేహంగా, మృతుడి తల్లిదండ్రులు ఆధారపడిన వారి నిర్వచనం పరిధిలోకి వస్తారు. ఈ చట్టం ప్రకారం, బాధ్యత కఠినమైనది, చట్టపరమైన వారసులు ఆధారపడిన వారు తప్ప నష్టపరిహారాన్ని క్లెయిమ్ చేయడానికి అర్హులు కాదు. నిస్సందేహంగా, దరఖాస్తుదారులు మృతుడిపై ఆధారపడిన వారని రుజువు చేయడానికి ఇది సాక్ష్యం. మొత్తమ్మీద దరఖాస్తుదారులు మృతుడి తల్లిదండ్రులే. కమీషనర్ చెప్పిన కారణం ఏమిటంటే, వారు క్లెయిమ్ పిటిషన్ లో తాము ఆధారపడిన వారు అని వాదించలేదు, కానీ వారు సాక్ష్యంలో వారు ఆధారపడిన వారు అని పేర్కొన్నారు. కమీషనర్ ముందు విచారణ సారాంశం అని, కచ్చితమైన సాక్ష్యాధారాలు వర్తించవని ఈ కోర్టు అభిప్రాయపడింది. ఇది సివిల్ దావా కాదు. తాము నిరక్షరాస్యులమని, డిపెండెన్సీ అంశాన్ని అపిడవిట్ లో పేర్కొనలేదని దరఖాస్తుదారులు

2023: ఏపీ హైకోర్టు: 23579

పేర్కొన్నారు. చదువుకున్న కమీషనర్ తీరు సాంకేతికంగా కనిపిస్తోంది. విద్యావంతులైన కమీషనర్ AW.1 యొక్క సాక్ష్యాన్ని అభినందించవచ్చు, వారు చనిపోయిన వ్యక్తిపై ఆధారపడ్డారనే వాస్తవాన్ని నిర్ణయించవచ్చు. తదనుగుణంగానే ఈ అంశానికి సమాధానం దొరుకుతుంది.

14. పాయింట్ నెం.2: దరఖాస్తుదారులు తమ వాదనకు మద్దతుగా ఎ.1 నుంచి ఎ.6 వరకు దాఖలు చేశారు. మహారాష్ట్రలోని నాగాపూర్ పోలీస్ స్టేషన్ పరిధిలో ఈ ప్రమాదం జరగడంతో ఓ వ్యక్తి మరణించినట్లు డాక్యుమెంట్లు చూపిస్తున్నాయి. ప్రత్యర్థి పార్టీ నెం.1 సాక్ష్యం ఇవ్వడానికి కోర్టుకు హాజరుకాలేదు. నెం.2 ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ కావడంతో ఈ వ్యవహారంపై తమదైన దర్యాప్తు ఉందని చెప్పడం సముచితం. దీనికి సంబంధించి ఎలాంటి సాక్ష్యాధారాలను జోడించడానికి వారు ఎంచుకోలేదు. ఏడట్ల్యూ.1 క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ లో తనకు డాక్యుమెంట్ల గురించి వ్యక్తిగత పరిజ్ఞానం లేదని, చనిపోయిన వ్యక్తి పేరును వెల్లడించలేదని చెప్పడం మినహా ఏమీ బయటకు రాలేదు. ఎఫ్ఐఆర్, పీఎం ఎగ్జామినేషన్ రిపోర్టులో మృతుడి పేరు లేదని, అందువల్ల దరఖాస్తుదారుల వాదన నిజమైనది కాదని కమీషనర్ చెప్పడం సరికాదన్నారు. అయినప్పటికీ, కమీషనర్ కనుగొన్న విషయాలు వాస్తవ కోణాలపై ఉన్నట్లు కనిపిస్తాయి, ఎందుకంటే ఆ వాదననే తోసిపుచ్చారు, దరఖాస్తుదారుల హక్కులను విస్మరించినందున ఇది చట్టానికి సంబంధించిన గణనీయమైన సమస్యగా పరిగణించబడుతుంది.

15. సుప్రాలో ప్రస్తావించిన చర్చ నేపథ్యంలో ఇరుపక్షాలకు సాక్ష్యాధారాలు ఏవైనా ఉంటే జత చేసి, చట్టప్రకారం కేసును పరిష్కరించుకునే అవకాశం కల్పించడం ద్వారా ఈ విషయాన్ని తాజా పరిష్కారం కోసం కమీషనర్ కు అప్పగించడం సముచితమైన కేసు. ప్రమాదం 1998 సంవత్సరానికి చెందినది కాబట్టి, ఈ ఉత్తర్వు కాపీని అందుకున్న తేదీ నుండి మూడు (03) నెలల వ్యవధిలో కేసును పరిష్కరించాలని కమీషనర్ ను ఆదేశిస్తారు.

16. దీని ప్రకారం సివిల్ అప్పీల్ ఏవైనా సాక్ష్యాధారాలు ఉంటే జత చేయడానికి ఇరు పక్షాలకు అవకాశం ఇవ్వడం ద్వారా చట్టప్రకారం తాజా పరిష్కారం కోసం కమీషనర్ కు అప్పగించడం జరుగుతుంది. ఈ ఉత్తర్వు అందిన తేదీ నుంచి మూడు (03) నెలల్లోగా ఈ విషయాన్ని

2023: ఏపీ హైకోర్టు: 23579

పరిష్కరించాలని కమిషనర్ ను ఆదేశించారు. ప్రతి పార్టీ తమ ఖర్చులను తామే భరించాలి. ఈ కేసులో పెండింగ్ లో ఉన్న ఇతర పిటిషన్లు ఏవైనా ఉంటే వాటిని మూసివేయాలి.

వెంకట జ్యోతిర్మయి ప్రతాప, న్యాయమూర్తి.

తేది : 13.04.2023

ఈహా

2023: ఏపీ హైకోర్టు: 23579

గౌరవనీయులైన శ్రీమతి న్యాయమూర్తి వెంకట జ్యోతిర్మయి ప్రతాప

C.M.A.నెం.2982 /2003

తేది : 13.04.2023

EHA